



**МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ**  
**ІНСТИТУТ ВІЙСЬКОВО-МОРСЬКИХ СИЛ**  
**НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ**  
**“ОДЕСЬКА МОРСЬКА АКАДЕМІЯ”**



**ПРОГРАМА**

вступного іспиту з іноземної мови  
кандидатів на навчання до ад'юнктури

**рівень вищої освіти**    третій (освітньо-науковий)

**ступінь вищої освіти**    доктор філософії

**галузь знань**    К Безпека та оборона

**спеціальність**    К7 Озброєння та військова техніка

Одеса 2025

## **I. МЕТА І ГОЛОВНІ ЗАВДАННЯ**

Програма вступного іспиту з іноземної мови до ад'юнктури Інституту Військово-Морських Сил Національного університету "Одеська морська академія" (далі - Інститут ВМС НУ "ОМА") визначає мету, порядок, методику підготовки і проведення вступного іспиту.

Метою проведення вступного іспиту є визначення рівня комунікативної компетентності і засвоєння навчальної програми з іноземної мови кандидатами для навчання в ад'юнктурі Інституту ВМС НУ "ОМА".

Вступний іспит проводиться для визначення рівнів сформованості навичок і вмінь кандидатів для навчання в ад'юнктурі з чотирьох базових видів мовленнєвої діяльності, а саме: аудіювання, говоріння, читання і письмо в межах стандартизованого мовного рівня 2 (СМР 2).

Критерії визначення СМР за змістом відповідають характеристикам стандартизованих мовних рівнів стандарту НАТО СТАНАГ - 6001.

Для проведення вступного іспиту використовується комплексний однорівневий тест (далі - Тест).

## **II. ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ, ПОРЯДОК ПІДГОТОВКИ ДО ПРОВЕДЕННЯ ВСТУПНОГО ІСПИТУ**

Знання кандидатів для навчання в ад'юнктурі Інституту ВМС НУ "ОМА" оцінюються в обсязі навчальних програм вищого військового навчального закладу з англійської мови.

Тест розробляється науково-педагогічними працівниками кафедри мовної підготовки на основі специфікацій і зразків.

Кількість комплектів тестів з іноземної мови має відповідати кількості кандидатів на навчання в ад'юнктурі, які складають вступний іспит. Один комплект тесту дозволяється використовувати лише один раз.

Комплект тесту для проведення вступного іспиту включає:

- тестові буклети для проведення субтестів із читання, аудіювання, письма;
- групи запитань для проведення субтесту з говоріння;
- бланки для відповідей з читання й аудіювання;
- картки оцінювання відповідей з письма і говоріння;
- ключі відповідей з читання й аудіювання, які використовуються під час перевірки відповідей.

Кількість тестових буклетів, бланків для відповідей і карток їх оцінювання повинна відповідати кількості кандидатів на навчання в ад'юнктурі, які складають вступний іспит.

Одна група запитань для проведення субтесту з говоріння може бути використана не більше ніж для п'яти кандидатів на навчання в ад'юнктурі.

Номер комплекту тесту зазначається на всіх матеріалах комплекту тесту.

Зміст матеріалів тесту має суворо конфіденційний характер.

Відповідальність за нерозголошення змісту матеріалів тесту покладається

на голову предметної комісії і на завідувача кафедри мовної підготовки.

Завідувач кафедри мовної підготовки несе безпосередню відповідальність за підготовку матеріалів тесту для проведення вступного іспиту.

На підготовку до іспиту кандидатам на навчання в ад'юнктурі надається не менше десяти днів.

Не пізніше ніж за один день до іспиту для кандидатів на навчання в ад'юнктурі проводиться консультація з метою їхнього ознайомлення з форматом тесту, особливостями виконання тестових завдань і критеріями оцінювання відповідей.

Викладачі-консультанти призначаються завідувачем кафедри, як правило, з числа осіб, які входять до складу предметної комісії.

### **ІІІ. ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ВСТУПНОГО ІСПИТУ**

Аудиторії, які виділяються для проведення вступного іспиту, мають бути добре освітленими, мати належну акустику і технічну можливість використання необхідної аудіоапаратури. В одному приміщенні можуть проходити тестування з читання, аудіювання й письма до 15 кандидатів на навчання в ад'юнктурі.

За видами мовленнєвої діяльності вступний іспит проводиться у такій послідовності: читання, аудіювання, письмо, говоріння.

Перед початком вступного іспиту члени предметної комісії повинні перевірити присутність кандидатів на навчання в ад'юнктурі за списком.

Розміщення кандидатів на навчання в ад'юнктурі в класних приміщеннях, де проводиться вступний іспит, має виключати можливість їх спільної роботи над виконанням тестових завдань.

Загальна консультація, яка надається перед початком вступного іспиту, має включати інформацію про мету, порядок і правила складання вступного іспиту, вимоги щодо дисципліни і порядку.

Кандидати на навчання в ад'юнктурі попереджаються, що у разі невиконання цих вимог їхня участь у вступному іспиті може бути припинена.

Завідувач кафедри мовної підготовки відкриває конверти (пакети) з матеріалами для проведення субтесту за 5 хвилин до його початку і передає їх членам предметної комісії.

Після отримання членами предметної комісії буклетів із тестовими завданнями і бланків для відповідей, вони роздають їх кандидатам на навчання в ад'юнктурі.

Інструктаж кандидатів на навчання в ад'юнктурі проводиться на початку кожного субтесту українською мовою і містить повідомлення про правила дисципліни і порядку, тривалість субтесту, його короткий опис, особливості виконання типів завдань, які включені до субтесту, і спосіб заповнення бланка для відповідей.

Під час субтесту з аудіювання прослуховування записів проводиться з використанням аудіоапаратури через гучномовці або навушники. Важливою умовою при цьому є створення однаково сприятливих умов для прослуховування звукового матеріалу усіма кандидатами на навчання в ад'юнктурі. Пробне

прослуховування з метою перевірки якості і гучності звуку здійснюється під час консультації.

Під час проведення субтесту з аудіювання звуковий матеріал дозволяється прослуховувати один раз. Повторне прослуховування можливе лише при виникненні технічних проблем з апаратурою.

Під час проведення іспиту кандидатам на навчання в ад'юнктурі забороняється:

- ігнорувати вимоги голови й членів предметних комісій;
- мати при собі предмети, які можуть заважати процесу проведення вступного іспиту (мобільні телефони, наручні годинники із звуковими сигналами тощо);
- спілкуватися між собою;
- списувати;
- користуватися словниками;
- користуватися будь-якими іншими матеріалами, крім тих, які були роздані членами предметної комісії;
- самовільно залишати приміщення під час проведення іспиту.

У разі невиконання цих вимог кандидат на навчання в ад'юнктурі усувається від подальшого складання вступного іспиту.

Кандидати на навчання в ад'юнктурі у процесі проведення субтестів з читання, аудіювання і письма записують відповіді у бланках для відповідей синім або чорним чорнилом. Відповіді, які в остаточній формі записані олівцем, не зараховуються.

Кандидати на навчання в ад'юнктурі повинні писати розбірливо, а виправлення робити зрозуміло. Під час субтесту з читання й аудіювання кандидат на навчання в ад'юнктурі завіряє кожне виправлення у бланку відповідей власним підписом.

У процесі проведення вступного іспиту забороняється перевищувати час, який визначено на проведення кожного субтесту. Перед початком кожного субтесту на дошці записується час його початку й розрахунковий час завершення. Точно у визначений час кандидати на навчання в ад'юнктурі припиняють роботу. Члени предметної комісії збирають буклети з тестовими завданнями й бланки для відповідей, перевіряють відповідність їхньої кількості до кількості кандидатів на навчання в ад'юнктурі і передають їх голові предметної комісії.

Тестування з говоріння проводиться в формі інтерв'ю з одним кандидатом на навчання в ад'юнктурі іноземною мовою. Інтерв'ю проводить один із членів предметної комісії. Голова й другий член предметної комісії оцінюють відповідь, використовуючи картку оцінювання відповіді з говоріння. Час на підготовку для інтерв'ю кандидату на навчання в ад'юнктурі не надається.

Оцінка з кожного виду мовленнєвої діяльності визначається у відповідності до шкали або критеріїв оцінювання, які надаються в специфікаціях тесту. Оцінювання проводиться у суворій відповідності до зазначених критеріїв. Врахування суб'єктивних факторів не допускається.

Усі записи під час оцінювання відповідей кандидатів на навчання в

ад'юнктурі члени предметної комісії роблять червоним чорнилом. Перевірку відповідей кандидатів на навчання в ад'юнктурі з письма здійснюють послідовно два члени предметної комісії. У процесі перевірки відповідей з читання й аудіювання члени предметної комісії звіряють відповіді, які кандидат на навчання в ад'юнктурі записав у бланку для відповідей з ключами відповідей до тестових завдань.

Оцінювання відповідей кандидатів на навчання в ад'юнктурі з говоріння і письма проводиться з використанням карток оцінювання.

Якщо результати послідовного оцінювання двома членами предметної комісії відповіді кандидата на навчання в ад'юнктурі з аудіювання, читання й письма не збігаються, роботу додатково перевіряє голова предметної комісії.

Висновок щодо результату оцінювання відповіді з говоріння у формі оцінки робиться безпосередньо після закінчення відповіді кандидата на навчання в ад'юнктурі, але не в його присутності.

Загальна оцінка з іноземної мови визначається шляхом обчислення середнього арифметичного від оцінок, які отримані кандидатом на навчання в ад'юнктурі з кожного з базових видів мовленнєвої діяльності з округленням його до цілого числа за загальними математичними правилами.

## **IV. СПЕЦИФІКАЦІЇ КОМПЛЕКСНОГО ТЕСТУ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ВСТУПНОГО ІСПИТУ**

### **1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ**

Метою комплексного тесту, який використовується для проведення вступного іспиту з іноземної мови, є визначення рівня комунікативної компетенції кандидатів на навчання в ад'юнктурі і засвоєння ними навчальної програми з іноземної мови.

Цей мовний тест є однорівневим, відповідає вимогам стандартизованого мовного рівня 2 (CEFR 2) і має таку структуру:

- субтест з письма;
- субтест з аудіювання;
- субтест з читання;
- субтест з говоріння.

Загальна оцінка з іноземної мови визначається шляхом обчислення середнього арифметичного від оцінок, які отримані кандидатом на навчання в ад'юнктурі з кожного з базових видів мовленнєвої діяльності з округленням його до цілого числа за загальними математичними правилами.

### **2. СУБТЕСТ З ПИСЬМА**

Мета субтесту з письма: визначення ступеня розвиненості навичок і вмінь кандидатів на вступ до ад'юнктури з цього виду мовленнєвої діяльності.

Тривалість тесту - 30 хвилин.

Завдання: написати неофіційний лист на загальносуспільну тему з елементами військової лексики.

Обсяг роботи - 100 - 130 слів.

Відповіді оцінюються за трьома критеріями:

- 1) змістовність і повнота відповіді, обсяг словникового запасу;
- 2) граматична правильність;
- 3) стиль, організація і зв'язність.

Оцінювання відповіді з письма проводиться шляхом визначення ступеня відповідності роботи кожному з критеріїв і заповнення картки оцінювання відповіді з письма, в якій на перетині ліній критерію і колонки екзаменатора ставиться оцінка "5", "4", "3", "2".

Загальна оцінка відповіді з письма визначається шляхом обчислення середнього арифметичного від оцінок, які отримано за кожний критерій з округленням його до цілого числа за загальними математичними правилами. Речення, дослівно переписані з тексту завдання, не оцінюються.

### **3. СУБТЕСТ З АУДІЮВАННЯ**

Мета субтесту з аудіювання: визначення ступеня розвиненості навичок і вмінь кандидатів на вступ до ад'юнктури з цього виду мовленнєвої діяльності.

Тривалість тесту приблизно 20 хвилин. Вимоги до текстів:

загальновійськовою (30 - 40%), спеціальною військово-професійною (10%);

тексти можуть містити до 5% незнайомих слів, але їхнє значення повинно бути легкозрозумілим з контексту;

Кількість частин - 5 (по 5 завдань). Кількість завдань - 25.

Тип завдання: множинний вибір.

Мета завдання: перевірка загального або детального розуміння тексту. Тест починається з інструкції, яка має бути простою й зрозумілою.

Кожний текст дозволяється прослуховувати один раз. Оцінка правильної відповіді - 1 бал.

Максимальна кількість балів - 25.

### **4. СУБТЕСТ З ЧИТАННЯ**

Мета субтесту з читання: визначення ступеня розвиненості навичок і вмінь кандидатів на вступ до ад'юнктури з цього виду мовленнєвої діяльності.

Тривалість тесту - 40 хвилин. Кількість частин - 5 (по 5 завдань). Кожна частина різниться за типом завдань.

Кожна частина тесту повинна починатися з інструкції до того типу завдання, яке міститься у цій частині. Інструкція має бути простою й зрозумілою. Загальна кількість завдань - 25.

Вимоги до текстів:

тематика текстів є загальносупільною (50 - 60%), загальновійськовою (30 - 40%), спеціальною військово-професійною (10%);

тексти можуть містити до 5% незнайомих слів, але їхнє значення повинно бути легкозрозумілим з контексту;

тексти можуть бути як оригінальні, так і адаптовані.

Джерела текстів: газети; журнали; інтернет; кореспонденція; брошури; довідкова література.

Кожна правильна відповідь оцінюється в один бал. Максимальна кількість балів - 25.

Відповіді записуються в бланк для відповідей з читання.

## 5. СУБТЕСТ З ГОВОРІННЯ

Мета субтесту з говоріння: визначення ступеня розвиненості навичок і вмінь кандидатів на вступ до ад'юнктури з цього виду мовленнєвої діяльності.

Форма проведення: один кандидат на вступ до ад'юнктури, два екзаменатори. Один екзаменатор ставить запитання, інший оцінює, заповнюючи картку оцінювання відповіді з говоріння.

Максимальний час тестування одного кандидата для навчання в ад'юнктурі Інституту ВМС НУ "ОМА" - 10 хвилин.

Завдання - група запитань.

Кількість груп запитань, необхідна для проведення субтесту, залежить від кількості кандидатів для навчання в ад'юнктурі. Одну групу запитань дозволяється використовувати не більше, ніж для чотирьох кандидатів.

Якщо кандидат на вступ до ад'юнктури не розуміє запитання, екзаменатор повинен повторити його більш чітко і у більш повільному темпі. Повторити запитання дозволяється двічі, якщо воно залишається незрозумілим, екзаменатор переходить до наступного. Перефразовувати запитання і робити пояснення не дозволяється.

Відповідь з говоріння оцінюється за трьома критеріями:

змістовність і повнота відповіді, обсяг словникового запасу;

граматична правильність;

плавність мовлення й вимова.

Оцінювання відповіді з говоріння проводиться шляхом визначення ступеня її відповідності кожному з критеріїв і заповнення картки оцінювання відповіді з говоріння, в якій на перетині ліній критерію і номера запитання ставиться оцінка від 0 до 25.

Загальна оцінка відповіді з говоріння визначається шляхом обчислення середнього арифметичного від оцінок, які отримано за кожний критерій з округленням його до цілого числа за загальними математичними правилами.

Шкала оцінювання іспиту

| Значення R | Оцінка за шкалою ЄКТС | Оцінка за національною шкалою |
|------------|-----------------------|-------------------------------|
| 90 – 100   | A                     | відмінно                      |
| 80 – 89    | B                     | дуже добре                    |
| 65 – 79    | C                     | добре                         |
| 55 – 64    | D                     | задовільно                    |
| 55 – 54    | E                     | достатньо                     |
| 35 – 49    | FX                    | незадовільно                  |
| 1 – 34     | F                     |                               |